

**Силабус
освітнього компоненту ВКБ 1.6**

Комерційна робота на транспорті

Назва дисципліни:	Комерційна робота на транспорті
Рівень вищої освіти:	першій (бакалаврський)
Галузь знань:	27 Транспорт
Спеціальність:	275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
Освітньо-професійна (Освітньо-наукова) програма:	Транспортні технології
Сторінка курсу в Moodle:	<i>https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=2284</i>
Рік навчання:	4
Семестр:	8 (весняний)
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра транспортних технологій
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Нагорний Євген Васильович, д.т.н., професор
Контактний телефон:	0577073720
E-mail:	<i>ktt@khadi.kharkov.ua</i>

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі транспортних технологій на автомобільному транспорті, вивчення теоретичних, практичних та методичних положень щодо самостійного вирішення задач комерційної роботи на транспорті.

Предмет: педагогічно-адаптована система понять про принципи та методи задач комерційної роботи на транспорті з їх застосуванням у галузі транспортних технологій.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення основ комерційної роботи на транспорті;
- засвоєння змісту та характеристик транспортних послуг;
- вивчення питань комерційної роботи при організації збуту транспортних послуг;
- набуття умінь оперативного управління транспортним процесом та економічного обґрунтування рішень по організації перевезень;
 - формування навичок дослідження ринку транспортних послуг;
 - формування навичок комерційного оформлення несхоронності вантажів та страхування перевезень.

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

ОК6. Вища математика; ОК23. Транспортні системи, ОК29. Основи менеджменту, ОК27. Вантажні перевезення, ОК30. Пасажирські перевезення, ВК9. Науково-дослідна робота студента»

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

- ЗК-11. Здатність працювати автономно та в команді.
- ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- ЗК13. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- ФК1. Здатність аналізувати та прогнозувати параметри і показники функціонування транспортних систем та технологій з урахуванням впливу зовнішнього середовища.
- ФК3. Здатність організовувати та управляти перевезенням вантажів на автомобільному транспорті.
- ФК-4. Здатність організовувати та управляти перевезенням пасажирів ті багажу на автомобільному транспорті.
- ФК-7. Здатність оптимізувати логістичні операції та координувати замовлення на перевезення вантажів від виробника до споживача, дотримуватись законів, правил та вимог систем управління якістю.
- ФК9. Здатність оцінювати експлуатаційні, техніко-економічні, технологічні, правові, соціальні, та екологічні складові організації перевезень.
- ФК12. Здатність організовувати міжнародні перевезення.
- ФК13. Здатність оцінювати плани та пропозиції щодо організації та технології перевезень, складені іншими суб'єктами, та вносити необхідні зміни виходячи з техніко-експлуатаційних параметрів та принципів функціонування об'єктів та пристроїв транспортної інфраструктури, транспортних засобів.
- ФК14. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, автоматизовані системи керування та геоінформаційні системи при організації перевізного процесу.
- ФК15. Здатність організовувати транспортно-експедиторське обслуговування вантажів.
- ФК16. Здатність врахувати людський фактор в транспортних технологіях.

Результати навчання відповідно до освітньої програми:

- ПРН2. Критично оцінювати наукові цінності і досягнення суспільства у розвитку транспортних технологій.
- ПРН6. Досліджувати транспортні процеси, експериментувати, аналізувати та оцінювати параметри транспортних систем і технологій.
- ПРН7. Формулювати, модифікувати, розробляти нові ідеї з удосконалення транспортних технологій.
- ПРН8. Розробляти, проектувати, управляти проектами у сфері транспортних систем і технологій.
- ПРН11. Класифікувати та ідентифікувати транспортні процеси і системи. Оцінювати параметри транспортних систем. Виконувати системний аналіз та прогнозування роботи транспортних систем.
- ПРН13. Організовувати та управляти перевезенням вантажів в різних сполученнях. Вибирати вид, марку, тип транспортних засобів та маршрутів руху. Контролювати хід виконання перевезення.
- ПРН14. Організовувати та управляти перевезенням пасажирів та багажу в різних сполученнях. Вибирати вид, марку, тип транспортних засобів та маршрутів руху. Організовувати обслуговування пасажирів на вокзалах та пасажирських терміналах.
- ПРН19. Пояснювати експлуатаційну, техніко-економічну, технологічну, правову, соціальну та екологічну ефективність організації перевезень.

ПРН21. Впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності.

ПРН22. Організувати міжнародні перевезення. Застосовувати методи оформлення митної документації. Використання методів митного контролю.

ПРН23. Розпізнавати якісні і кількісні показники експлуатації транспортних засобів. Оцінювати елементи конструкції транспортних засобів. Установлювати зв'язок між елементами конструкції транспортних засобів.

ПРН24. Вибирати інформаційні системи для організації перевезень. Експлуатувати автоматизовані системи керування та навігаційні системи у перевізному процесі. Використовувати електронні карти.

ПРН25. Використовувати методи організації транспортно-експедиторського обслуговування різних видів сполучення.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин	
		очна	заочна
1	2	3	4
1	ЛК Основи комерційної роботи на транспорті	4	1
	ПР (ЛР, СЗ) Аналіз ринку транспортних послуг	4	1
	СР -	-	-
2	ЛК Характеристика транспортних послуг	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) -	-	-
	СР -	-	-
3	ЛК Нормативно-правова база комерційної діяльності на транспорті	4	1
	ПР (ЛР, СЗ) Аналіз конкурентів	2	1
	СР Правова база ринку комерційних послуг в Україні та за кордоном	21	40
4	ЛК Особливості функціонування транспортних підприємств.	2	1
	ПР (ЛР, СЗ)	-	-
	СР -	-	-
5	ЛК Види договорів між вантажними транспортними підприємствами і споживачами транспортних послуг	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) Аналіз конкурентоспроможності	2	2
	СР	-	-
6	ЛК Комерційна робота при організації збуту транспортних послуг	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) Маркетингові дослідження ринку транспортних послуг технологічним методом	2	1
	СР -	-	-
7	ЛК Вивчення потреб та прогнозування попиту	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) -	-	-
	СР -	-	-
8	ЛК Стратегії маркетингу транспортних послуг.	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) Дослідження тенденцій зміни і коливань попиту	2	1
	СР -	-	-
9	ЛК Конкуренція та кооперація на транспорті	4	1
	ПР (ЛР, СЗ) -	-	-
	СР -	-	-

10	ЛК Документальне оформлення доставки вантажів	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) Прогнозування попиту та добових коливань.	2	1
	СР -	-	-
11	ЛК Комерційна робота при прийомі, здачі та на шляху прямування вантажу	4	1
	ПР (ЛР, СЗ) Алгоритм прийняття експертних рішень	2	1
	СР -	-	-
12	ЛК Комерційне оформлення несхоронності вантажів та страхування перевезень.	2	1
	ПР (ЛР, СЗ) -	-	-
	СР Оперативне управління транспортним процесом. Економічне обґрунтування рішень по організації перевезень	21	50
Разом	ЛК	32	12
	ПР (ЛР, СЗ)	16	8
	СР	42	85

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (за наявності):

Методи навчання:

- 1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;
- 1.2 інтерактивні (нетрадиційні): проблемні лекції, дискусії тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій
- 3) практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття;
- 3.2 інтерактивні (нетрадиційні): ділові та рольові ігри, метод мозкової атаки.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточний контроль (0-40 балів).

Оцінка рівня практичної підготовки (0-20 балів):

- опитування (0-5 балів);
- рівня знань при захисті практичних робіт (0-5 балів);
- своєчасності виконання і захисту практичних робіт (0-5 балів);
- відвідування (0-5 балів).

Таблиця 1 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами оцінки рівня практичної підготовки (поточна успішність) з навчальної дисципліни

Складова поточної успішності	Бали			
	5	3-4	1-2	0
Опитування	Відповідь на питання повна, конкретна, містить визначення термінів, класифікацію	Відповідь містить не повне визначення термінів, класифікацію	Відповідь містить визначення основних термінів за допомогою викладача	Наведено невірну відповідь, нерозкрите суть питання

Рівень знань при захисті практичних робіт	Студент надає відповідь щодо методики вирішення, вірно представлено розрахунки та повноту висновків	Студент надає відповідь щодо методики вирішення, у розрахунках присутні незначні помилки або неточності, висновки представлено не повністю	Студент передає загальний сенс щодо методики вирішення, у розрахунках є суттєві помилки або неточності, висновки представлено не повністю	Студент не може передати загальний сенс роботи, у розрахунках є суттєві помилки або неточності, висновків не наведено
Своєчасність виконання і захисту практичних робіт	Студент захищає роботу на тому ж тижні, коли вона почалася	Студент захищає роботу протягом наступного тижня, після її початку	Студент захищає роботу протягом місяця, коли вона почалася	Студент захищає роботу перед підсумковим контролем
Відвідування	Студент відвідував більше 90% занять	Студент відвідував від 75% до 90% занять	Студент відвідував від 50% до 75% занять	Студент відвідував менше 50% занять

Оцінка рівня теоретичної підготовки (0-20 балів):

- опитування або проведення поточного контролю у вигляді тестових або контрольних завдань (0-15 балів);
- відвідування (0-5 балів).

Таблиця 2 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами оцінки рівня теоретичної підготовки (поточна успішність) з навчальної дисципліни

Складова поточної успішності	Бали			
	12-15	8-11	4-7	0-3
Опитування	Відповідь на питання повна, конкретна, містить визначення термінів, класифікацію	Відповідь містить визначення термінів, класифікацію	Відповідь містить основних термінів	Наведені невірні відповіді, нерозкрита суть питання
Складова поточної успішності	Бали			
	5	3-4	1-2	0
Відвідування	Студент відвідував більше 90% занять	Студент відвідував від 75% до 90% занять	Студент відвідував від 50% до 75% занять	Студент відвідував менше 50% занять

Підсумкове оцінювання

1 Екзамен проводиться після вивчення всіх тем дисципліни і складається здобувачами вищої освіти в період екзаменаційної сесії після закінчення всіх аудиторних занять

2 До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни:

- були присутні на всіх аудиторних заняттях (лекції, семінари, практичні);
- своєчасно відпрацювали всі пропущені заняття;

- набрали мінімальну кількість балів за поточну успішність (не менше 36 балів, що відповідає за національною шкалою «3»);

Якщо поточна успішність з дисципліни нижче ніж 36 балів, здобувач вищої освіти має можливість підвищити свій поточний бал до мінімального до початку екзаменаційної сесії.

3 Підсумковий контроль (0-60 балів).

Кожен варіант білету на екзамені містить два професійно-орієнтованих питання та задачу. Критерії наведено в таблиці.

Номер питання, задача	Бали			
	«16-20»	«11-15»	«6-10»	«0-5»
1.	Відповідь на питання повна, конкретна, містить визначення термінів, класифікацію, основну і додаткову літературу; студент засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, виявив творчі здібності в розумінні і використанні навчально-методичного матеріалу	Відповідь містить визначення термінів, класифікацію, основну літературу; студент показав систематичний характер знань з дисципліни і здатний до їх самостійного поповнення і оновлення в ході подальшої навчальної роботи і професійної діяльності	Відповідь містить визначення основних термінів; студент допустив похибки у відповіді, але володіє необхідними знаннями для їх усунення під керівництвом викладача	Наведені невірні відповіді, нерозкрита суть питання; студент не може продовжити навчання або приступити до професійної діяльності після закінчення вузу без додаткових занять з відповідної дисципліни
2.				
3. Задача	Задача вирішена правильно, наведено методику вирішення і розрахунки	Наведено методику вирішення і розрахунки, але присутні незначні помилки або неточності, які вплинули на кінцевий результат	Хід вирішення задачі правильний, але є суттєві неточності, які вплинули на кінцевий результат	Задача вирішена невірно або не вирішена зовсім

6 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

6.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

6.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

– призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;

– призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;

– участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів

- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

6.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

7 Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 3.

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно	Зараховано	D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
60–66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	Неприйнятно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).

- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література: (література не пізніше 10 років, окрім 1 фундаментального класичного підручника або монографії)

1. Нагорний Є.В. Комерційна робота на транспорті: Підручник // Нагорний Є.В., Шраменко Н. Ю., Переста Г.І. - Харків: Видавництво ХНАДУ, 2011. - 298 с.
2. Нагорний Є.В. Комерційна робота на транспорті. – Конспект лекцій (електронна версія). – 184 с.
3. Аникин Б.А. Комерческая логистика // Аникин Б.А., Тяпухин А.П.– М.: Изд-во Проспект, 2006. – 432 с.
4. Нагорний Є.В. Завдання та методичні вказівки до практичних занять з дисциплін «Комерційна робота на транспорті» та «Комерційна робота на автомобільному транспорті» / Нагорний Є.В., Шраменко Н.Ю. – Х.: ХНАДУ, 2018. – 60 с.
5. Миротин Л.Б. Организация коммерческой работы на транспорте / Л.Б. Миротин, А.В. Колин, А.Г. Гольдман, Ы.Э. Ташбаев / М.: Брандес, 1997. – 311 с.
6. Смехов А.А. Маркетинговые модели транспортного рынка. – М.: Транспорт, 1998. – 120с.
7. Нагорний Є.В. Основи транспортно-експедиційного обслуговування підприємств, організацій та населення / Нагорний Є.В., Черниш Н.Ю., Рибанов Г.Л. – Х.: ХНАДУ. 2003. – 106 с.
8. Миротин Л.Б. Логистика, технология, проектирование складов, транспортных узлов и терминалов / Л.Б. Миротин, А.В. Бульба, В.А. Демин. – Р.н.Д.: Феникс, 2009. – 408 с.
9. Нагорний Є.В. Транспортно-експедиторська діяльність / Є.В. Нагорний, Д.В. Ломотько, Н.Ю. Шраменко, В.С. Наумов, О.В. Павленко.: підручник. - Х.: ХНАДУ, 2013. – 352 с.
10. Павленко О.В. Математичні методи оптимізації транспортних процесів: Навчальний посібник. / Павленко О.В., Горбачев П.Ф., Северин О.О., Калініченко О.П., Шраменко Н.Ю. – Х.: ХНАДУ, 2008. – 190 с.

Додаткові джерела:

1. дистанційний курс:

<https://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=2201>

Розробники

силабусу навчальної дисципліни

підпис

Євген НАГОРНИЙ

ПІБ

Гарант освітньо-професійної програми

підпис

Віктор НЕФЬОДОВ

ПІБ

Завідувач кафедри

підпис

Євген НАГОРНИЙ

ПІБ